

kvælstof, som findes i jorden, og som vi ikke er herre over.

Afhængigt af, hvor meget vi roder i jorden, og afhængigt af, hvor megen nedbør der kommer osv., udskilles der kvælstof fra rodzonen, og jeg mener ikke, vi kan se den fulde effekt af det, der er gjort. Så vidt jeg husker, gjorde ministeren også opmærksom på sidste eftersommer i forbindelse med Mariager Fjord-affæren, at det vil vare 12-15 eller endnu flere år, inden vi kan se den fulde effekt af de tiltag, der er gjort, og det er derfor, jeg mener, at det her er at gå lidt længere, end det måske er nødvendigt. Derfor kalder jeg det at handle efter forsigtighedsprincippet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Så skal jeg bare sige, at den tænkning, det udsagn melder i hvert fald ikke Kristeligt Folkeparti ind i nogen grøn klub. Sagen er jo, at vi har bygget det hele på nogle beregninger, som jeg tror er foretaget af fornuftige folk, og de viser, at vi er nået et stykke ad vejen. Men hvis vi går ud og måler ude i naturen, ser vi jo nærmest ingenting, og det bekræfter hr. Ole M. Nielsen.

Men så siger hr. Ole M. Nielsen også, at når vi ingenting ser ude i naturen, skal vi ingenting gøre, selv om det er over 10 år siden, målsætningen blev sat op under en miljøminister, der var fra Kristeligt Folkeparti. Det er det modsatte af at melde sig ind hos de grønne, det er desværre nærmest at melde sig ind hos de sorte.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole M. Nielsen, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det sidste, formanden sagde, er sikkert fornuftigt.

Jeg mener, jeg er medlem af et grønt flertal, men de 10 år er stadig for lidt, og det er jo heller ikke rigtigt, at vi ikke kan se noget i naturen. Der er virkelig sket ting i både vore vandløb og i de havområder, der omgiver os, og også med drikkevandet. Der er sket fremskridt, men vi skal bare have lidt mere tålmodighed.

Søren Kolstrup (EL):

Vandmiljøplanen er efter Enhedslistens opfattelse udtryk for falsk varebetegnelse. Lad mig

sige det straks: Forureningen vil fortsætte, og om 5 år kan vi konstatere, at vi er lige vidt. Planen cementerer det traditionelle jordbrug og blokerer for den nødvendige omstilling til økologisk jordbrug, som er det eneste, der kan sikre et rent vandmiljø og en decentral vandforsyning.

Vi står her med nogle initiativer, der er udtryk for ren symptombehandling og rensningsfilosofi, oven i købet kombineret med store midler til et gødningspoliti. De nuværende problemer vil fortsætte. Aftalen vil i nogle tilfælde fastholde den eksisterende tilstand, og i andre tilfælde kan man frygte, at den oven i købet vil skærpe problemerne.

En skærpelse af harmonikravene indebærer risiko for en farlig proces under de nuværende vilkår. Jeg taler ikke om ideelle vilkår, jeg taler om det samfund, vi lever i i dag, hvor man kan konstatere, at landmanden skal bruge endnu mere jord. Jordpriserne vil stige, den nuværende strukturudvikling vil blive forceret, og salget af turistgrise vil fortsætte.

Med henvisning til den debat, jeg havde med hr. Steen Gade for snart et stykke tid siden, er vi selvfølgelig ikke imod lave belægningsgrader; men vi er imod den strukturudvikling, som denne reguleringsmetode vil føre med sig, sådan som verden ser ud i dag.

Der er blevet talt meget om våde enge, og jeg tror, man bedst kan sige, at symptombehandling kommer til udtryk i forbindelse med den vældige tyrkertro, der har været på disse våde enge. Rensningsfilosofien sættes i front i stedet for at gribe ind over for forureningen. Våde enge kan tilbageholde forureningen fra et bestemt område – det er rigtigt nok – men de fjerner selvfølgelig ikke forureningen som sådan. Lad os slå fast: Våde enge kan i sagens natur kun etableres, hvor forholdene er til det, men på højere liggende områder kan man fortsætte som sædvanligt. Våde enge kan ikke beskytte grundvandet, men derimod beskytte forurenere på de højere liggende arealer.

I aftalen hedder det endvidere, at der skal udlægges større arealer som særlig følsomme områder, hvor landmændene så kan optræde mere miljøvenligt. Jeg synes, det er interessant, at indtil nu er der kun søgt herom for 15-20 pct. af de midler, der har været til rådighed. De er altså blevet udlagt som såkaldte SFL-områder, og på Mors ved de alt om, at det bedre kan betale sig at lade jorden være losseplads for svi-